

Sygn. akt III AUa 455/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 lutego 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie - Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Anna Polak (spr.)
Sędziowie:	SSA Zofia Rybicka - Szkibiel SSA Jolanta Hawryszko
Protokolant:	St. sekr. sąd. Elżbieta Kamińska

po rozpoznaniu w dniu 19 lutego 2015 r. w Szczecinie

sprawy (...) w R.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

przy udziale zainteresowanych A. S., Z. S., K. S. i D. S.

o objęcie ubezpieczeniem społecznym

na skutek apelacji płatnika składek

od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 19 lutego 2014 r. sygn. akt VII U 2680/12

1. oddala apelację,

2. zasądza od (...) w R. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. kwotę 120 zł (sto dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

Sygn. akt III AUa 455/14

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. decyzją (...) z 29 lutego 2012 r. stwierdził, że D. S. jako wykonujący pracę na podstawie umowy zlecenia u płatnika składek (...) w R. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu w okresie od 6 kwietnia 2010 r. do 26 kwietnia 2010r. Decyzją (...) z 29 lutego 2012 r. stwierdził, że K. S. jako wykonujący pracę na podstawie umowy zlecenia u ww. płatnika składek podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu w okresie od 2 marca 2010 r. do 27 kwietnia 2010 r. Decyzją (...) z 29 lutego 2012 r. stwierdził, że A. S. jako wykonujący pracę na podstawie umowy zlecenia u ww. płatnika składek podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu w okresach od 1 grudnia

2009 r. do 18 grudnia 2009 r., od 11 stycznia 2010 r. do 21 stycznia 2010 r., od 5 lutego 2010 r. do 19 lutego 2010 r., od 3 marca 2010 r. do 22 marca 2010 r. Decyzją (...) z 29 lutego 2012 r. stwierdził, że Z. S. jako wykonująca pracę na podstawie umowy zlecenia u ww. płatnika składek podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu w okresach od 11 grudnia 2009 r. do 31 grudnia 2009 r., od 22 marca 2010 r. do 27 marca 2010 r., od 21 czerwca 2010 r. do 3 lipca 2010 r.

Z decyzjami nie zgodził się płatnik (...) w R., wnosząc o ich zmianę i orzeczenie, że D. S., K. S., A. S. i Z. S. jako wykonujący umowy o dzieło nie podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołań oraz zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Okręgowy w Szczecinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 19 lutego 2014 r. oddalił odwołania i zasądził od płatnika składek zwrot kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Okręgowy ustalił, że płatnik składek (...) w R. prowadzi dwa zakłady drzewne, w R. i K. oraz zakład rolny w R.. W latach 2009-2010 Spółdzielnia oprócz pracowników będących członkami spółdzielni, kandydatów na członków, czy skazanych, zawarła z szeregiem innych osób umowy cywilnoprawne, z uwagi na zwiększoną ilość pracy. Niezależnie od tego w oparciu o jaką umowę osoby świadczyły pracę na rzecz (...), musiały ją wykonywać w godzinach otwarcia Spółdzielni i w miejscu wyznaczonym przez płatnika. W zakładach drzewnych w ramach umów cywilnoprawnych wykonywano prace typu: zbijanie i czyszczenie palet, sztaplowanie desek, korowanie elementów z tarcicy długiej i obrzynanej, struganie elementów na grubościówce, wypalanie klocków, rozpakowywanie pakietów przyzm, przestaplowanie elementów, wycinanie elementów określonego wymiaru z tarcicy obrzynanej, wycinanie poprzeczne, wykonywanie elementów palet z tarcicy długiej i obrzynanej, struganie elementów na grubościówce.

Zainteresowani D. S., K. S., A. S. i Z. S. w ramach zawieranych umów o dzieło wykonywali palety, elementy palet, remontowali palety, czyścili je. Po wykonaniu prac wystawiany był rachunek. Protokół zdawczo – odbiorczy nie był sporządzany. Osoby zatrudnione w zakładach drzewnych w ramach umów cywilnoprawnych wykonywały prostsze prace i nie obsługiwały maszyn. W zakładzie rolnym umowy cywilnoprawne zawierane były na wykonanie prac typu: wykonanie orki na określonym areale, zebranie słomy z określonej ilości hektarów, przygotowanie komponentów do przygotowania pasz, przygotowanie określonej ilości dawek pokarmowych, przeważenie określonej ilości zwierząt, obsługa grupy zwierząt, naprawianie określonych maszyn. Spółdzielnia udostępniała duży sprzęt rolniczy, a nadto magazyn, czy śrutowniki do pasz. Prace wykonywane w ramach umów cywilnoprawnych w zakładzie rolnym były prostymi pracami i nie wymagały nadzoru.

D. S. zawarł z (...) w R. umowę cywilnoprawną z dnia 6 kwietnia 2010 roku, której przedmiotem było wykonanie 270 m³ elementów palet, w terminie do 26 kwietnia 2010 roku za wynagrodzeniem 1.160, 00 zł. Za wykonanie umowy D. S. otrzymał umówione wynagrodzenie na podstawie przedłożonego rachunku.

W okresie od grudnia 2009 r. do czerwca 2010 r. Z. S. zawarła z (...) w R. następujące umowy cywilnoprawne:

- umowę z dnia 11 grudnia 2009 roku, której przedmiotem było wyremontowanie 748 sztuk palet, w terminie do 31 grudnia 2009 roku za wynagrodzeniem 748, 00 zł,
- umowę z dnia 22 marca 2010 roku, której przedmiotem było wyczyszczenie 300 sztuk palet, w terminie do 27 marca 2010 roku za wynagrodzeniem 235, 00 zł,
- umowę z 21 czerwca 2010 roku, której przedmiotem było wyremontowanie 554 sztuk palet, w terminie do 3 lipca 2010 roku za wynagrodzeniem 554, 00 zł.

Za wykonanie tych umów Z. S. otrzymała umówione wynagrodzenie na podstawie przedłożonych rachunków. Prace w ramach ww. umów Z. S. wykonywała w dogodnym dla siebie czasie.

W okresie od grudnia 2009 roku do marca 2010 A. S. zawarł z (...) w R. następujące umowy cywilnoprawne:

- umowę z dnia 1 grudnia 2009 roku, której przedmiotem było wykonanie 103m³ elementów palet, w terminie do 18 grudnia 2009 roku za wynagrodzeniem 780, 00 zł,
- umowę z dnia 11 stycznia 2010 roku, której przedmiotem było wykonanie 68 m³ elementów palet, w terminie do 21 stycznia 2010 roku za wynagrodzeniem 500, 00 zł,
- umowę z dnia 3 marca 2010 roku, której przedmiotem było wykonanie 690 sztuk palet, w terminie do 22 marca 2010 roku za wynagrodzeniem 570, 00 zł.

Za wykonanie tych umów A. S. otrzymał umówione wynagrodzenie na podstawie przedłożonych rachunków. Pracę w ramach ww. umów A. S. wykonywał na terenie zakładu drzewnego w R., prace do wykonania wyznaczał mu kierownik zakładu.

W okresie od marca do kwietnia 2010 roku K. S. zawarł z (...) w R. dwie umowy cywilnoprawne:

- umowę z dnia 1 kwietnia 2010 roku, której przedmiotem było wykonanie 39 m³ elementów palet, w terminie do 27 kwietnia 2010 roku za wynagrodzeniem 440, 00 zł,
- umowę z dnia 2 marca 2010 roku, której przedmiotem było wykonanie 63m³ elementów palet, w terminie do 31 marca 2010 roku za wynagrodzeniem 870,00 zł.

Za wykonanie tych umów K. S. otrzymał umówione wynagrodzenie na podstawie przedłożonych rachunków.

Sąd Okręgowy rozważył sprawę zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 4, art. 12 ust. 1, art. 13 pkt 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych i wskazał, że art. 6 wymieniając osoby fizyczne, które obowiązkowo podlegają ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym, nie obejmuje tą kategorią osób wykonujących pracę na podstawie umów o dzieło. Jakkolwiek w polskim prawie obowiązuje zasada swobody zawierania umów, to jednak w postępowaniu przed sądem dopuszczalne jest badanie rzeczywistego charakteru prawnego łączącej strony umowy. W ocenie sądu, w sprawie przedmiot umów o dzieło nie został ustalony w sposób obiektywnie weryfikowalny- brak indywidualizacji przedmiotu analizowanych umów wynikał z charakteru prac powierzonych zainteresowanym, ponieważ trudno wymagać, by płatnik indywidualizował pracę w postaci wymanipulowania surowca do przetarcia, remontowania palet, przetarcia surowca, korowania drewna. Czynności wykonywane przez D. S., K. S., A. S. i Z. S. były powtarzalne, wymagały jedynie starannego działania. Nie były to umowy rezultatu. Zdaniem Sądu Okręgowego usług świadczonych przez zainteresowanych powtarzalnie, w sposób ciągły, nie można zakwalifikować jako wykonywania kolejnych nowych dzieł. Ponadto z zeznań kierowników poszczególnych komórek organizacyjnych (...) w R. wynikało, że z zainteresowanymi nawiązywano umowy z uwagi na spiętrzoną ilość zamówień, a zadaniem D. S., K. S., A. S. i Z. S. było jedynie powtarzalne świadczenie usług. Sąd nie podzielił argumentacji strony odwołującej, że zainteresowani byli obowiązani do wykonania oznaczonego dzieła, bowiem wyżej wymienione osoby zajmowały się jedynie pewnymi etapami związanymi z szeroko pojętą obróbką drewna. Osoby te nie dostarczały samodzielnie gotowego i zindywidualizowanego dzieła w rozumieniu ustawy. Wykonywanie czynności stanowiących zwykłą część procesu produkcyjnego nie może być utożsamiane ze świadczeniem pracy w ramach umowy o dzieło. Zakres prac, jak również organizacja pracy osób, z którymi zawierano umowy o dzieło, a więc bezpośredni nadzór oraz sprawdzanie na bieżąco jakości wykonywanej pracy przez kierowników produkcji pozwalał na przyjęcie, że od osób tych wymagano przede wszystkim starannego działania, co jest cechą umów o świadczenie usług. W ocenie sądu pierwszej instancji charakter pracy wskazany w umowach zawieranych z zainteresowanymi w połączeniu z informacjami dotyczącymi praktycznych aspektów wykonywanej przez nich pracy, oraz brakiem kategoryczności w określaniu charakteru pracy zainteresowanych w wywodach płatnika nie pozwalał na uznanie, iż była to praca na tyle zindywidualizowana, by móc ją uznać za zmierzającą do wytworzenia dzieła. W ocenie sądu zamiarem stron i celem umów było uniknięcie dopełnienia obowiązków płatnika składek i w celu osiągnięcia takiego rezultatu. Nie można

abstrakcyjnie interpretować zasady swobody umów, prezentowanej przez płatnika w odwołaniu. Skoro dana umowa wiąże się z obowiązkami publicznoprawnymi, w tym wypadku obowiązkiem opłacenia składek na ubezpieczenia społeczne, to wbrew twierdzeniom strony skarżącej, obowiązek organu rentowego, a następnie zakres kognicji sądu ubezpieczeń społecznych sięga badania rzeczywistej treści umowy stron. Odmiennie bowiem ustawodawca traktuje osoby związane umowami zlecenia, czy też umowami o świadczenie usług, do których należy stosować przepisy o zleceniu, niż osoby wykonujące dzieło.

Apelację od wyroku złożył płatnik (...) w R.. Wyrokowi zarzucił:

1) błędną kwalifikację charakteru czynności wykonywanych przez zainteresowanych: A. S., Z. S., K. S. i D. S., poprzez uznanie, że były wykonywane w ramach umowy o świadczenie usług, podczas gdy osoby te wykonywały zawarte z powodem umowy o dzieło,

2) naruszenie art. 233 §1 k.p.c. poprzez przekroczenie granicy swobodnej oceny dowodów, przejawiającą się w uznaniu, że strony łączyła nieuregulowana innymi przepisami umowa o świadczenie usług, podczas gdy strony wyraźnie i świadomie zawarły umowę o dzieło,

3) naruszenie art. 6 k.c. w zw. z art. 2 Konstytucji RP, poprzez przyjęcie, że ciężar udowodnienia rodzaju umowy spoczywa na odwołującym się, jako na powodzie, który odwołuje się od decyzji organu rentowego, nie zważając, że zasady sprawiedliwości społecznej wymagają, aby to organ władzy publicznej nie tylko udowodnił, ale także racjonalnie uzasadnił powody swojej decyzji, także na etapie postępowania sądowego,

4) naruszenie prawa materialnego, tj. art. 65 § 2 k.c. poprzez jego nieprawidłowe zastosowanie, polegające na zaniechaniu badania zgodnego zamiaru stron i celu zawartej umowy, skutkującego nieprawidłowym ustaleniem jej charakteru,

5) naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 750 k.c. poprzez jego błędne zastosowanie, polegające na przyjęciu, że umowy zawarte przez powoda z zainteresowanymi są umowami, które nie zostały uregulowane innymi przepisami, podczas gdy umowy zawarte pomiędzy powodem a uczestnikami zostały uregulowane w tytule XV kodeksu cywilnego,

6) naruszenie prawa materialnego, tj. art. 6 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych poprzez jego nieprawidłowe zastosowanie w stosunku do osób wykonujących umowę o dzieło.

Apelujący wniósł o zmianę pkt I skarżonego wyroku poprzez uznanie, że A. S., Z. S., K. S. i D. S. nie podlegali objęciu ubezpieczeniem społecznym z tytułu zawartych umów o dzieło, zmianę pkt II skarżonego wyroku poprzez zasądzenie od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S. na rzecz (...) w R. kwoty 240 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, zasądzenie od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S. na rzecz (...) kosztów postępowania odwoławczego wg norm przepisanych.

W uzasadnieniu skarżący między innymi podniósł, że za każdym razem, gdy zawierał umowy zlecenia zgłaszał zleceniobiorców do ubezpieczenia społecznego. Jednakże w odniesieniu do A. S., Z. S., K. S. i D. S. zawarto umowy o dzieło, gdyż taki był zgodny zamiar stron i cel umowy. Zdaniem skarżącego, zgodnie z art. 65 § 2 k.c., należy raczej badać ów zamiar, aniżeli opierać się na dosłownym brzmieniu umowy. Wskazał, że o zamiarze zawarcia przez powoda i zainteresowanych umów o dzieło świadczyły ich tożsame stanowiska, tytuł umowy, jej treść, proces wykonywania, mierzalny skutek w postaci ziszczenia się określonego, z góry przewidzianego rezultatu, a przede wszystkim powtarzalność umów. W ocenie skarżącego taka umowa jest gospodarczo uzasadniona bowiem jej zawarcie prowadzi do uniknięcia kosztów bezproduktywnego przestoju. Nadto zdaniem płatnika strony mają prawo kształtować swój stosunek prawny, wybrać formę prawną swojej działalności, jak też rodzaj zawieranej umowy. Apelujący uzasadniając zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. podniósł dokonanie przez Sąd Okręgowy nieprawidłowej subsumpcji. Zarzucił Sądowi brak ustalenia, które z elementów charakterystycznych dla poszczególnych rodzajów umów przeważały. W dalszej części uzasadnienia apelacji wskazano, że Sąd Okręgowy jako pierwsza instancja

odwoławcza nie mógł z góry uznać za prawdziwe twierdzeń organu rentowego przedstawionych w jego decyzji. Takie postępowanie Sądu było działaniem wbrew treści art. 6 k.c. oraz zasadzie demokratycznego państwa prawnego wyrażonej w Konstytucji RP. Skarżący podniósł, że forma prawna przedmiotowych umów jest uregulowana w tytule XV k.c., zatem nie ma żadnych powodów, by umowom tym odmówić charakteru umów o dzieło i stwierdzić, że były one umowami o świadczenie usług.

W odpowiedzi na apelację ZUS wniósł o jej oddalenie w całości oraz o zasądzenie na jego rzecz zwrotu kosztów postępowania przed Sądem II instancji, w tym zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych. W uzasadnieniu odpowiedzi na apelację organ podtrzymał w całości swoje dotychczasowe stanowisko i podzielił argumentację prawną i faktyczną zawartą w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku.

Sąd Apelacyjny uznał, że apelacja nie zasługiwała na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy właściwie przeprowadził postępowanie dowodowe, nie uchybił przepisom prawa procesowego oraz dokonał trafnej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego, w konsekwencji prawidłowo ustalił stan faktyczny sprawy. Dokonał też prawidłowej subsumpcji i zastosował właściwe prawo materialne. Sąd Apelacyjny podzielił w całości ustalenia faktyczne i rozważania prawne Sądu Okręgowego. W szczególności Sąd Okręgowy trafnie uznał, że w sprawie nie było podstaw faktycznych do uznania, że strony zawarły umowy o dzieło, ponieważ w stosunku prawnym łączącym płatnika z zainteresowanymi przeważały elementy umowy o świadczenie usług. Po pierwsze wskazać należy, że zainteresowani nie ponosili odpowiedzialności finansowej za niewłaściwe wykonanie umowy. Świadkowie jednoznacznie podali, że osoby związane umowami o dzieło nie ponosiły odpowiedzialności finansowej za źle wykonaną pracę, a jedynie w trakcie jej wykonywania dokonywali poprawek. Po drugie, istotny był rodzaj i sposób wykonywania pracy, bowiem umowa o dzieło nie mogła polegać na wykonywaniu prostych i powtarzalnych czynności (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26.03.2013 r. II UK 201/12, LEX 1341964). Trafnie więc stwierdził Sąd Okręgowy, że nie można było uznać, że zainteresowanych wiązały z płatnikiem umowy o dzieło, gdyż byli zobowiązani do wykonywania określonych oraz powtarzających się czynności, i to w cyklu produkcyjnym działalności spółdzielni (wycinanie elementów z tarcicy długiej, wykonywanie elementów palet z tarcicy długiej, sprzątnięcie sklepu i pomieszczeń biurowych, odśnieżanie parkingu, malowanie ścian i sufitów pomieszczeń biurowych, malowanie impregnatem elementów więźby dachowej, koszenie trawników, przesortowanie palet drewnianych, układanie ekspozycji towarów na stojakach reklamowych, wyremontowanie palet, korowanie elementów, wycinanie klocka z krawędziaka). Wykonywanie powtarzalnych czynności nie może prowadzić do powstania dzieła. Kolejną okolicznością wskazującą, że sporne umowy nie stanowiły umów o dzieło było to, że zainteresowanych łączył z płatnikiem stosunek zależności i podporządkowania. Z zeznań świadków wynika, że zobowiązani umową o dzieło musieli wykonywać pracę w określonych godzinach na terenie zakładu pracy, pod stałym nadzorem kierowników. Tymczasem przyjmujący dzieło do wykonania nie ma obowiązku osobistego wykonania dzieła i w wykonaniu dzieła jest samodzielny. Należy też zauważyć, że strony spornych umów nie określały indywidualnych cech dzieła, które miały być wykonane. Zainteresowani mieli obowiązek wykonać np. określoną liczbę palet, które niczym nie różniły się ani od siebie, ani od palet wykonywanych przez inne osoby (członków spółdzielni, kandydatów na członków spółdzielni).

Sąd Apelacyjny w Szczecinie konsekwentnie stoi na stanowisku, że zamiar zawarcia umowy o dzieło, a także świadome podpisanie takiej umowy, nie może zmienić charakteru zatrudnienia zainicjowanego taką umową, jeśli zatrudnienie wykazuje w przeważającym stopniu cechy innego stosunku prawnego (por. wyrok z dnia 20 września 2012 r., III AUa 497/12, LEX 1223483). Nie nazwa zawartej umowy, ale rzeczywisty przedmiot umowy, a także rodzaj i okoliczności jej wykonania świadczą o typie umowy, toteż Sąd Okręgowy prawidłowo stwierdził, że w rzeczywistości płatnika łączyły z zainteresowanymi umowy o świadczenie usług, w miejsce umów o dzieło. Z zasady swobody umów wyrażonej w art. 353¹ k.c. wynika, że strony mogą kształtować stosunek prawny według własnej woli, jednak musi to nastąpić zgodnie z przepisami bezwzględnie obowiązującymi, właściwością stosunku prawnego i zasadami współżycia społecznego. Granice swobody umów odnoszą się nie tylko do treści umowy, ale również do celu stosunku prawnego kształtowanego przez strony. Z zasady swobody umów wynika zatem również zakaz zawierania umów, których celem jest obejście prawa. Prawidłowe określenie przez organ rentowy typu umów łączących strony w niniejszej sprawie,

których rzeczywistym celem było świadczenie usług w sposób ciągły w ogólnym cyklu produkcji masowej, nie stanowi zatem naruszenia zasady swobody umów, ale jest z nią zgodne, gdyż w przeciwnym razie cel umów zmierzałby do obejścia prawa. W ocenie Sądu Apelacyjnego, płatnik zawarł z zainteresowanymi pozorne umowy o dzieło, dla ukrycia umów o świadczenie usług, do których odpowiednio stosuje się przepisy o umowie zlecenia (art. 750 k.c.). Zatem skutki prawne zawartych przez strony umów o dzieło należało oceniać tak, jak dla umów zlecenia. Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 4 ustawy systemowej, obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są osobami wykonującymi pracę na podstawie umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia. Pomiędzy płatnikiem a zainteresowanymi doszło do zawarcia umów o świadczenie usług, co uzasadniało objęcie A. S., Z. S., K. S. i D. S. ubezpieczeniami emerytalnym, rentowymi i wypadkowym zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 4 i art. 12 ust. 1 ustawy systemowej. Strony zawarły bowiem skutecznie umowy, które nosiły cechy umów o świadczenie usług, do których stosuje się odpowiednio przepisy o umowie zlecenia.

W związku z powyższym Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację płatnika.

Nadto, na podstawie art. 98, art. 108 § 1 k. p. c. w zw. z art. 102 k.p.c., Sąd Apelacyjny orzekł również o kosztach zastępstwa procesowego za II instancję. Zgodnie z powołaną zasadą odpowiedzialności za wynik - art. 98 § 1 k.p.c. - strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Zgodnie ze zgłoszonym przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych wnioskiem, Sąd Odwoławczy zasądził od strony przegrywającej, tj. (...) w R., na rzecz organu rentowego –koszty zastępstwa procesowego. W ocenie Sądu Apelacyjnego pomimo wielości spraw i współuczestnictwa formalnego charakter sprawy, wkład pracy pełnomocnika organu w przyczynienie się do wyjaśnienia i rozstrzygnięcia sprawy uzasadniały przyznanie wynagrodzenia jedynie w stawce minimalnej, tj. w kwocie 120 zł, zgodnie z treścią § 2 ust. 1 i 2 w zw. z § 12 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U z 2002 r., nr 163, poz. 1349 ze zm.).

Miarkując wysokość kosztów zastępstwa procesowego, Sąd Apelacyjny miał nadto na uwadze, że wydanie wielu decyzji dotyczących każdej osoby zainteresowanej z osobna, tj. A. S., Z. S., K. S. i D. S., było zabiegiem czysto technicznym i nie powinno przekładać się na zwielokrotnienie kosztów pomocy prawnej udzielonej stronie. W szczególności dlatego, że stan faktyczny i prawny w każdej ze spraw jest identyczny. Zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego w wysokości wyższej byłoby, w ocenie Sądu Apelacyjnego, niewspółmierne do stopnia zawłości sprawy i nakładu pracy pełnomocnika, przy uwzględnieniu przedmiotu sporu oraz przebiegu postępowania sądowego (vide: Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 maja 2012r., I UZ 17/12). Przytoczone okoliczności przemawiały zatem za uznaniem tej sytuacji za wypadek szczególnie uzasadniony w rozumieniu art. 102 k.p.c.

SSA Zofia Rybiska-Szkibiel SSA Anna Polak SSA Jolanta Hawryszko